

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑ Α (Μονάδες 25)

A1. Η τριβή ολίσθησης που δέχεται ένα σώμα το οποίο βρίσκεται σε ακλόνητο τραχύ δάπεδο είναι μια δύναμη:

- α) που αντιστέκεται στην κίνηση του σώματος.
- β) που δεν επιτρέπει στο σώμα να ξεκινήσει να κινείται.
- γ) που είναι κάθετη στη διεύθυνση της κίνησης του σώματος.
- δ) που η κατεύθυνση της είναι σε κάθε περίπτωση ίδια με αυτή της κίνησης του σώματος.

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση.

A2. Το θεώρημα μεταβολής της κινητικής ενέργειας :

- α) Εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση όπου όλες οι δυνάμεις οι οποίες ασκούνται στο σώμα έχουν μηδενικό έργο.
- β) εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση όπου όλες οι δυνάμεις που ασκούνται στο σώμα είναι σταθερές.
- γ) εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση όπου η κίνηση του σώματος είναι ευθύγραμμη.
- δ) εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση ανεξάρτητα από το είδος των δυνάμεων που ασκούνται στο σώμα.

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση.

A3. Το έργο του βάρους ενός σώματος:

- α) είναι πάντα ίσο με το μηδέν.
- β) αυξάνεται στην επιταχυνόμενη και μειώνεται στην επιβραδυνόμενη.
- γ) είναι θετικό όταν το σώμα κατεβαίνει ένα κεκλιμένο επίπεδο.
- δ) είναι μηδέν όταν το σώμα κινείται κατακόρυφα προς τα πάνω.

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση.

A4. Το μέτρο της οριακής τριβής συγκρινόμενο με την τριβή ολίσθησης είναι

- α) πάντοτε μεγαλύτερο.
- β) πάντοτε μικρότερο.
- γ) πάντα ίσο.

δ) άλλοτε μεγαλύτερο και άλλοτε μικρότερο.

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση.

A5. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Το έργο μιας δύναμης:

α) είναι διανυσματικό μέγεθος.

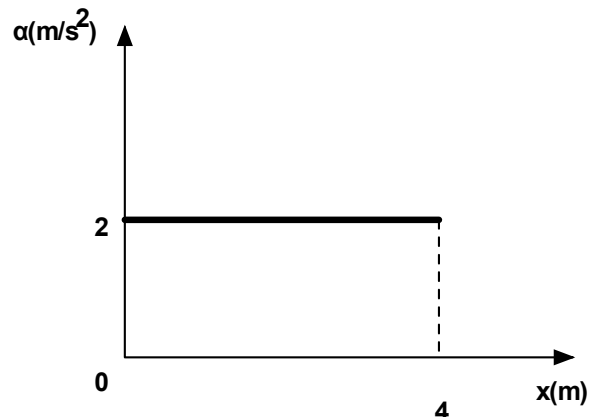
β) εκφράζει την ενέργεια που μεταφέρεται από ένα σώμα σ' ένα άλλο ή μετατρέπεται από μια μορφή σε μια άλλη μέσω της δύναμης αυτής.

γ) έχει μονάδα μέτρησης στο S.I. το 1N.

δ) είναι μηδέν όταν το σώμα στο οποίο ασκείται η δύναμη είναι ακίνητο.

ΘΕΜΑ Β (Μονάδες 25)

B1. Ένα κιβώτιο μάζας 2kg είναι αρχικά ακίνητο πάνω σε λείο οριζόντιο δάπεδο. Στο κιβώτιο ασκείται οριζόντια δύναμη $\vec{F}$. Το μέτρο της επιτάχυνσης του κιβωτίου σε συνάρτηση με τη μετατόπιση φαίνεται στο διπλανό διάγραμμα.

A. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση.

α) Η δύναμη που ασκείται στο κιβώτιο έχει μέτρο 2N.

β) Η κίνηση του κιβωτίου είναι ευθύγραμμη και ομαλή.

γ) Το έργο της δύναμης F, όταν το κιβώτιο έχει μετατοπιστεί κατά $x=4\text{m}$, είναι ίσο με 16 J.

Μονάδες 2

B. Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

Μονάδες 6

B2. Σώμα αφήνεται από ύψος $h = 20\text{m}$ πάνω από το έδαφος να πέσει ελεύθερα.

A. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση.

Η ταχύτητα του σε ύψος $h_1 = 10\text{m}$ από το έδαφος είναι ίση με:

α) 10m/s β) $10\sqrt{2}\text{m/s}$ γ) 20m/s δ) $20\sqrt{2}\text{m/s}$

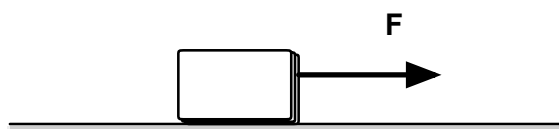
Μονάδες 2

B. Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

Μονάδες 6

ΘΕΜΑ Γ (Μονάδες 25)

Κύβος μάζας m είναι αρχικά ακίνητος σε οριζόντιο δάπεδο. Στον κύβο ασκείται σταθερή οριζόντια δύναμη $\vec{F}$, οπότε αυτός αρχίζει να κινείται στο οριζόντιο δάπεδο. Κατά την κίνηση του κιβωτίου ασκείται σε αυτό τριβή $T = 6\text{N}$. Η αντίσταση του αέρα θεωρείται αμελητέα. Μετά από μετατόπιση κατά $x = 4\text{m}$ στο οριζόντιο δάπεδο ο κύβος κινείται με ταχύτητα $v = 4\text{m/s}$. Το έργο της $\vec{F}$ στην παραπάνω μετατόπιση είναι $W_F = 32\text{J}$.

Να υπολογίσετε:

Γ1. Το έργο της τριβής στην παραπάνω μετατόπιση.

Μονάδες 8

Γ2. Το μέτρο της δύναμης.

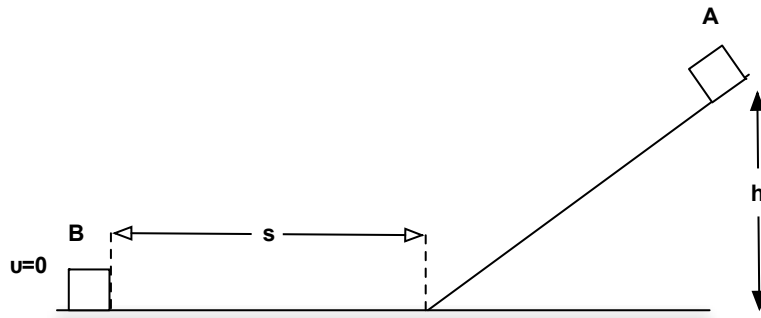
Μονάδες 8

Γ3. Τη μάζα του κιβωτίου.

Μονάδες 9

ΘΕΜΑ 4^ο (Μονάδες 25)

Ένα σώμα μάζας $m = 1\text{Kg}$ αφήνεται να ολισθήσει από την κορυφή λείου κεκλιμένου επιπέδου γωνίας κλίσης $\alpha = 30^\circ$ και ύψους $h = 3\text{m}$. Όταν το σώμα φτάσει στη βάση του κεκλιμένου επιπέδου, συναντά οριζόντιο επίπεδο. Ο συντελεστής τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και επιπέδου είναι $\mu = 0,2$.

Δ1. Να σχεδιάσετε και να υπολογίσετε όλες τις δυνάμεις που επιδρούν στο σώμα και στο κεκλιμένο και στο οριζόντιο επίπεδο.

Μονάδες 6

Δ2. την ταχύτητα του σώματος όταν φτάνει στη βάση του κεκλιμένου.

Μονάδες 6

Δ3. τη συνολική μετατόπιση του σώματος.

Μονάδες 7

Δ4. το έργο όλων των δυνάμεων που δρουν στο σώμα

Μονάδες 6

Δίνεται : $g = 10 \text{ m/s}^2$

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ
Α ΛΥΚΕΙΟΥ
14/04/2018

ΘΕΜΑ Α

Στις ημιτελείς προτάσεις *A1 – A4* να γράψετε στο τετράδιο σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στην φράση η οποία την συμπληρώνει σωστά.

- A1.** Στην ευθύγραμμη ομαλά επιταχυνόμενη κίνηση η ταχύτητα και η επιτάχυνση:
- α.** Έχουν την ίδια κατεύθυνση.
  - β.** Έχουν αντίθετη κατεύθυνση.
  - γ.** Έχουν ίσα μέτρα κάθε χρονική στιγμή.
  - δ.** Έχουν την ίδια κατεύθυνση μόνο εάν το σώμα κινείται σε οριζόντιο επίπεδο.

Μονάδες 5

- A2.** Ένα τρένο συγκρούεται με ένα μικρό αυτοκίνητο. Το αυτοκίνητο παθαίνει μεγάλη καταστροφή, ενώ το τρένο μόνο μερικές γρατζουνιές. Κατά την διάρκεια της σύγκρουσης των δύο κινητών:
- α.** Το αυτοκίνητο δέχεται από το τρένο μεγαλύτερη δύναμη από αυτήν που ασκεί στο τρένο.
  - β.** Οι δυνάμεις αλληλεπίδρασης μεταξύ των δύο κινητών είναι διανυσματικά ίσες.
  - γ.** Οι δυνάμεις αλληλεπίδρασης μεταξύ των δύο κινητών έχουν ίσα μέτρα και αντίθετη φορά.
  - δ.** Το αυτοκίνητο, επειδή είναι μικρό, ασκεί σχεδόν μηδενική δύναμη στο τρένο.

Μονάδες 5

- A3.** Η Αρχή Διατήρησης της Μηχανικής Ενέργειας ισχύει:
- α.** Μόνο όταν στο σώμα ασκούνται τριβές.
  - β.** Μόνο όταν στο σώμα ασκούνται τριβές και το βάρος του.
  - γ.** Μόνο όταν στο σώμα ασκούνται συντηρητικές δυνάμεις.
  - δ.** Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις.

Μονάδες 5

- A4.** Αφήνουμε από το ίδιο ύψος δύο μικρά σώματα διαφορετικών μαζών και αυτά κινούνται μόνο υπό την επίδραση του βάρους.
- α.** Τα σώματα θα φτάσουν ταυτόχρονα στο έδαφος.
  - β.** Πρώτο θα φτάσει στο έδαφος το σώμα με την μεγαλύτερη μάζα.
  - γ.** Πρώτο θα φτάσει στο έδαφος το σώμα με την μικρότερη μάζα.
  - δ.** Τα σώματα θα κινηθούν με διαφορετικές επιταχύνσεις.

Μονάδες 5

A5. Να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα κάθε πρότασης και δίπλα σε κάθε γράμμα την λέξη **ΣΩΣΤΟ**, για την σωστή πρόταση και την λέξη **ΛΑΘΟΣ**, για την λανθασμένη.

- α.** Για να ισορροπεί ένα σώμα στο οποίο ασκούνται τρεις δυνάμεις θα πρέπει η συνισταμένη των δύο δυνάμεων να είναι αντίθετη της τρίτης δύναμης
- β.** Η τριβή ολίσθησης που δέχεται ένα σώμα εξαρτάται από το εμβαδό της επιφάνειας που ολισθαίνει.
- γ.** Ο ρυθμός μεταβολής της ταχύτητας είναι ανάλογος με την συνισταμένη δύναμη που ασκείται σε ένα σώμα.
- δ.** Η άνωση είναι δύναμη από απόσταση.
- ε.** Η κλίση της γραφικής παράστασης του διαγράμματος θέσης – χρόνου για ένα σώμα που κινείται ευθύγραμμα ισούται αριθμητικά με την ταχύτητα του σώματος την συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Β

1. Μικρή σφαίρα μάζας $m = 2 \text{ Kg}$ αφήνεται από ύψος $h = 180 \text{ m}$ πάνω από την επιφάνεια του εδάφους να πέσει ελεύθερα.

Η επιτάχυνση της βαρύτητας είναι σταθερή και ίση με $g = 10 \text{ m/s}^2$.

Η επίδραση του αέρα είναι αμελητέα και ως επίπεδο μηδενικής δυναμικής ενέργειας θεωρούμε το έδαφος.

A) Να συμπληρώσετε τα κενά του παρακάτω πίνακα.

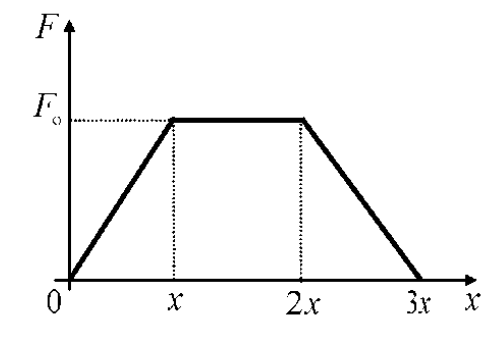
Ύψος $h \text{ (m)}$	Κινητική ενέργεια $K \text{ (J)}$	Δυναμική ενέργεια $U \text{ (J)}$	Ταχύτητα $v \text{ (m/s)}$
180	0		0
80			
0		0	

B) Να δικαιολογήσετε τις τιμές που συμπληρώσατε στον παραπάνω πίνακα.

2) Σε ένα σώμα που ηρεμεί σε οριζόντιο δάπεδο ασκείται οριζόντια δύναμη F , η αλγεβρική τιμή της οποίας σε συνάρτηση με τη θέση x του σώματος μεταβάλλεται όπως φαίνεται στο διπλανό διάγραμμα

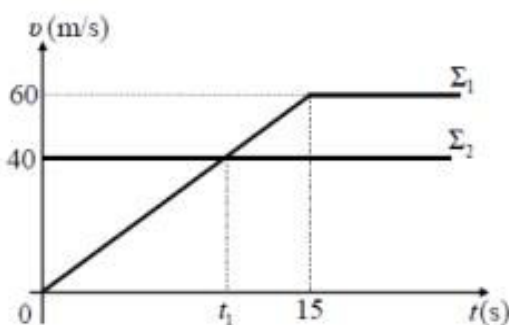
A) Να επιλέξετε τη σωστή πρόταση. Το έργο της δύναμης από τη θέση $x_0 = 0$, μέχρι τη θέση $x_1 = 3x$, είναι ίσο με:

α) $3F_0 x$ **β)** $2F_0 x$ **γ)** $F_0 x$

ΘΕΜΑ Γ

Δύο σώματα Σ_1 και Σ_2 με ίσες μάζες 40 kg το καθένα, βρίσκονται στον ίδιο οριζόντιο ευθύγραμμο δρόμο. Τη χρονική στιγμή $t = 0$ το Σ_1 ξεκινά να κινείται από ένα σημείο του δρόμου και την ίδια στιγμή διέρχεται από το ίδιο σημείο το σώμα Σ_2 κινούμενο με σταθερή ταχύτητα ίση με 40 m/s, στην ίδια κατεύθυνση με το Σ_1 . Στο διπλανό διάγραμμα φαίνονται οι γραφικές παραστάσεις ταχύτητας - χρόνου για τα δύο αυτά σώματα.

1) Να υπολογίσετε το μέτρο της συνισταμένης δύναμης που ασκείται στο Σ_1 κατά τη διάρκεια της επιταχυνόμενης κίνησης που εκτελεί.

2) Να υπολογίσετε τη μεταβολή της κινητικής ενέργειας κάθε σώματος, από τη χρονική στιγμή t_1 , που φαίνεται στο διάγραμμα, μέχρι τη χρονική στιγμή $t_2 = 15$ s.

3) Να βρείτε την απόσταση μεταξύ των δύο σωμάτων τη χρονική στιγμή t_1 .

4) Να εξετάσετε αν τα δύο σώματα συναντηθούν ξανά μετά τη χρονική στιγμή $t = 0$, και να υπολογίσετε ποια χρονική στιγμή θα συμβεί κάτι τέτοιο.

ΘΕΜΑ Δ

Στο δάπεδο του διαδρόμου του σχολείου βρίσκεται ακίνητο ένα κιβώτιο με βιβλία συνολικής μάζας $m = 20$ kg. Τη χρονική στιγμή $t_0 = 0$ s ο Γιάννης αρχίζει να σπρώχνει το κιβώτιο ασκώντας σε αυτό οριζόντια σταθερή δύναμη $\vec{F}$ μέτρου 50 N. Τη χρονική στιγμή $t_1 = 4$ s η ταχύτητα του κιβώτιου είναι ίση με $v = 2$ m/s και ο Γιάννης σταματά να σπρώχνει το κιβώτιο. Στη συνέχεια το κιβώτιο κινείται για λίγο ακόμη πάνω στο δάπεδο και τέλος σταματά. Δίνεται ότι η επίδραση του αέρα είναι αμελητέα και η επιτάχυνση της βαρύτητας είναι $g = 10$ m/s².

Να υπολογίσετε:

1) την επιτάχυνση του κιβωτίου στη χρονική διάρκεια που ο Γιάννης έσπρωχνε το κιβώτιο,

2) το συντελεστή τριβής ολίσθησης μεταξύ του κιβωτίου και του δαπέδου,

3) την ενέργεια που προσφέρθηκε από το Γιάννη στο κιβώτιο, μέσω του έργου της δύναμης $\vec{F}$,

4) το συνολικό διάστημα που διάνυσε το κιβώτιο πάνω στο δάπεδο, από τη χρονική στιγμή $t_0 = 0$ s, μέχρι να σταματήσει.